

Lög

um skipulag á fólksflutningum með hópferðabifreiðum.

I. KAFLI

1. gr.

Gildissvið.

Lög þessi gilda um fólksflutninga á landi gegn gjaldi með bifreiðum sem rúma níu farþega eða fleiri, sbr. þó 4. mgr. 4. gr. og 9. gr.

2. gr.

Orðskýringar.

Reglubundnir fólksflutningar eru fastar ferðir á ákveðinni leið samkvæmt fyrir fram birtri áætlun einu sinni eða oftár í viku allt árið eða hluta þess og þjónustan er öllum opin.

Til reglubundinna fólksflutninga telst:

- Sérleyfi sem er leyfi til reglubundinna fólksflutninga þar sem heimilt er að taka upp og setja af farþega hvar sem er á leiðinni.
- Einkaleyfi sem er sérleyfi sveitarfélags til reglubundinna fólksflutninga innan lögsagnarumdæmis þess.
- Sérstakir reglubundnir fólksflutningar sem eru flutningar á ákveðnum hópi farþega en aðrir farþegar eru útilokaðir.
- Aðrir reglubundnir fólksflutningar sem eru fólksflutningar sem hvorki eru sérleyfi né sérstakir reglubundnir fólksflutningar.

Óreglubundnir fólksflutningar eru aðrir fólksflutningar en reglubundnir.

3. gr.

Útgáfa leyfa.

Leyfi Vegagerðarinnar þarf til að stunda fólksflutninga í atvinnuskyni samkvæmt lögum þessum. Leyfið skal gilda í fimm ár og vera óframseljanlegt.

Heimilt er að kæra ákvarðanir Vegagerðarinnar samkvæmt lögum þessum til samgöngu-ráðuneytis.

Ekkert leyfi þarf til flutnings í eigin þágu.

II. KAFLI

4. gr.

Sérleyfi.

Sérleyfi er leyfi til reglubundinna fólksflutninga þar sem heimilt er að taka upp og setja af farþega hvar sem er á leiðinni. Vegagerðin gefur út sérleyfi, enda hefur umsækjandi leyfi skv.

3. gr. Sérleyfi skal alla jafna gilda til fimm ára og vera óframseljanlegt. Veita má umsækjanda fleiri en eitt sérleyfi. Við útgáfu sérleyfa skal leita umsagnar Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Heimilt er að setja nánari skilyrði, t.d. um ferðatíðni, í reglugerð.

Þeir sérleyfishafar, sem hafa haft sérleyfi áður, skulu að jafnaði sitja fyrir um endurveitingu sérleyfa á viðkomandi leiðum ef þeir sækja um þau og fá meðmæli Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Vegagerðin getur sagt upp sérleyfi á leyfistímanum vegna skipulagsbreytinga innan ákveðinna svæða sem viðkomandi sveitarfélög standa sameiginlega að. Slíkur uppsagnarfrestur skal ekki vera skemmri en tvö ár.

Í sérleyfisakstri er sérleyfishafa heimilt að nota bifreiðar sem rúma 3–8 farþega.

5. gr.

Einkaleyfi.

Sveitarfélögum er heimilt að taka að sér reglubundna fólksflutninga, þ.e. sérleyfi, innan síns lögsagnarumdæmis. Slíkt sérleyfi er einkaleyfi og er ótímabundið.

Nú ákveður sveitarstjórn að taka í sínar hendur rekstur reglubundinna fólksflutninga innan síns lögsagnarumdæmis þar sem áður hefur verið sérleyfi og er þá skylt að veita sveitarstjórn einkaleyfi þegar tímabil sérleyfishafa er útrunnið, enda hafi sveitarstjórn sótt um það eigi síðar en sex mánuðum áður en sérleyfið fellur úr gildi, sbr. þó 3. mgr. 4. gr.

Við veitingu einkaleyfis er Vegagerðinni heimilt að binda leyfið því skilyrði að einkaleyfishafinn skuli skuldbundinn til að kaupa þær fasteignir og bifreiðar sem notaðar höfðu verið til reksturs á viðkomandi leið og teljast nauðsynlegar á verði sem samkomulag næst um á milli aðila. Ef ekki næst samkomulag um verð skal það ákveðið með mati tveggja dómkvaddra manna.

Öðrum en einkaleyfishafanum er óheimilt nema með samþykki hans að flytja um einkaleyfissvæðið aðra farþega en þá sem teknir eru upp utan þess og þá sem teknir eru upp innan svæðisins til flutnings út fyrir það.

6. gr.

Sérstakir reglubundnir fólksflutningar.

Með sérstökum reglubundnum fólksflutningum er átt við flutninga á ákveðnum hópi farþega en aðrir farþegar eru útilokaðir. Til sérstakra reglubundinna fólksflutninga teljast flutningar starfsfólks að og frá vinnustað á kostnað vinnuveitanda og akstur skólanemenda. Ekki þarf annað leyfi til sérstakra reglubundinna fólksflutninga en um getur í 3. gr.

7. gr.

Aðrir reglubundnir fólksflutningar.

Aðrir reglubundnir fólksflutningar eru fólksflutningar sem hvorki eru sérleyfi né sérstakir reglubundnir fólksflutningar, sbr. 4. og 6. gr. Vegagerðin gefur út leyfi til annarra reglubundinna fólksflutninga, enda hafi umsækjandi leyfi skv. 3. gr., og skal það gilda í eitt ár og vera óframseljanlegt. Veita má umsækjanda fleiri en eitt leyfi.

III. KAFLI

8. gr.

Óreglubundnir fólksflutningar.

Óreglubundnir fólksflutningar teljast í lögum þessum aðrir fólksflutningar en reglubundnir, sbr. 4., 6. og 7. gr.

Ekki þarf annað leyfi til óreglubundinna fólksflutninga en um getur í 3. gr.

Ekki er heimilt að skipuleggja fólksflutninga sem eru samsvarandi þeim reglubundnu fólksflutningum sem fyrir eru og um getur í 4. og 7. gr., þótt tímabundnir séu.

9. gr.

Akstur sérútbúinna bifreiða.

Vegagerðin skal veita leyfi til reksturs sérútbúinna bifreiða, t.d. til fjallaferða, enda þótt slíkar bifreiðar rúmi færri farþega en níu. Skilyrði slíks leyfis er að það sé notað í tengslum við þjónustu við ferðamenn og að umsækjandi hafi leyfi skv. 3. gr. Leyfi þetta skal í fyrsta sinn gilda í eitt ár en síðan í tvö ár í senn og vera óframseljanlegt.

IV. KAFLI

10. gr.

Skilyrði leyfis.

Þeir einir sem fullnægja eftirtöldum skilyrðum geta öðlast leyfi samkvæmt lögum þessum:

1. Hafa fullnægjandi fjárhagsstöðu eins og nánar er kveðið á um í reglugerð.
2. Fullnægja skilyrðum um starfshæfni eins og nánar er kveðið á um í reglugerð.
3. Hafa ekki verið dæmdir til refsivistar eða framið alvarleg eða ítrekuð brot á lögum og reglugerðum sem um starfsgreinina gilda. Hafi brot verið smávægilegt eða langt er um liðið frá því að brot var framið getur umsækjandi þó öðlast leyfi samkvæmt lögnum. Skilyrðum skv. 1. mgr. verður leyfishafi einnig að fullnægja á leyfistímanum.

V. KAFLI

11. gr.

Almenn ákvæði um leyfishafa.

Leyfi samkvæmt lögum þessum má veita hlutafélögum, einkahlutafélögum eða sameignarfélagum, enda uppfylli þau skilyrði 1. tölul. 1. mgr. 10. gr.

Hjá félaginu skal starfa forsvarsmaður sem ber ábyrgð á rekstrinum. Hann skal uppfylla skilyrði 2. og 3. tölul. 1. mgr. 10. gr.

12. gr.

Almenn ákvæði um bifreiðar til fólksflutninga.

Bifreið, sem notuð er til fólksflutninga samkvæmt lögum þessum og uppfyllir gæða- og tækniröfur Vegagerðarinnar, má eingöngu nota til slíkra flutninga meðan leyfið gildir, sbr. þó 9. gr.

Þó er heimilt að flytja frakt í þar til gerðu rými, enda uppfylli bifreiðin að öðru leyti skilyrði fólksflutningabifreiðar.

VI. KAFLI

13. gr.

Eftirlit og leyfisgjöld.

Greiða skal fyrir útgáfu leyfa. Enn fremur skal árlega greiða gjald vegna hvorrar bifreiðar og skal það gjald greitt þegar bifreið er færð til árlegrar skoðunar. Framangreind gjöld skulu renna til Vegagerðarinnar og standa undir eftirliti og leyfisveitingum samkvæmt lögum þessum.

Vegagerðinni er heimilt að fela þriðja aðila að sjá um eftirlit samkvæmt lögum þessum.

Samgönguráðherra ákvarðar með reglugerð að fengnum tillögum Vegagerðarinnar gjöld fyrir veitingu leyfa og eftirlit samkvæmt lögum þessum.

VII. KAFLI

14. gr.

Kyrrsetning bifreiðar.

Verði aðili uppvís að því að stunda leyfissskylda starfsemi samkvæmt lögum þessum án þess að hafa til þess tilskilin leyfi er Vegagerðinni heimilt að stöðva hana þegar í stað og kyrrsetja bifreiðar hans þar til leyfi hefur verið fengið til starfseminnar.

15. gr.

Refsingar. Svipting leyfis.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum er settar kunna að verða samkvæmt þeim varða sektum nema þyngri refsing liggja við samkvæmt öðrum lögum og skal fara með slík mál að hætti opinberra mála.

Við alvarleg eða ítrekuð brot er Vegagerðinni heimilt að svipta viðkomandi leyfum er honum hafa verið veitt samkvæmt lögum þessum. Slík svipting tekur gildi þegar í stað og gildir þar til úrlausn hefur fengist í málinu skv. 1. mgr.

Sama gildir um skilyrði leyfis eins og þau eru tilgreind í leyfisbréfi.

16. gr.

Reglugerðarheimild.

Samgönguráðherra getur með reglugerð kveðið nánar á um einstök ákvæði í lögum þessum.

Samgönguráðherra er heimilt að setja reglugerðir um skipulag á fólksflutningum með hópferðabifreiðum vegna skuldbindinga er leiðir af samningnum um Evrópska efnahagssvæðið.

17. gr.

Gildistaka. Brottfallin lög.

Lög þessi taka gildi 1. júní 1999. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 53/1987, um skipulag á fólksflutningum með langferðabifreiðum, með síðari breytingum.

Samþykkt á Alþingi 2. mars 1999.